

samfunds trafikale struktur. Indsamling og bearbejdning af materiale om disse faktorer er da næsten det, vi behøver mest for at komme videre i debatten om landets fremtidige trafikale udseende.

Per Kongstad.

A. Rautavaara og S. E. Kock: Samarbejde og tillid. Nyt Nordisk Forlag 1961. 263 sider. Kr. 20,50 uindb.

Samarbejde og tillid, der har undertitlen »Grundbog for arbejdsledere«, er skrevet af undervisningsråd Antiro Rautavaara, der er rektor ved Institutet for Industriens Arbejdsledning i Helsingfors, og professor i virksomhedskøkonomi ved handelshøjskolen ved Åbo Akademi Sven E. Kock. Den danske udgave er blevet bearbejdet efter danske forhold af forstander, cand. jur. Knud Bruun-Rasmussen.

Bogen sigter i første række på arbejdsledere og personer, der vil uddanne sig til dette hverv. Den bygger dels på erfaringer, der er gjort af arbejdsledere direkte på arbejdspladserne og dels på de resultater, der er nået inden for teorien.

I kapitlet »Lederskab og autoritet« behandler forfatterne de tre vanskelige begreber: lederskab, lederegenskaber og autoritet. Derefter følger to kapitler, der hovedsagelig beskæftiger sig med arbejdsledelsens og virksomhedens organisation. Disse kapitler bringer ikke noget egentligt nyt, men må nærmest opfattes som introduktion til kapitlerne IV-X, der alle behandler personaleledelsens mål og midler. Forfatterne har anvendt den traditionelle opdeling af ledere i demokratiske ledere, bureaukratiske ledere etc., som grundlag for en systematik og beskrivelse, der giver impulser til en teoretiker og formentlig bedre kan accepteres af praktikere end den traditionelle systematik. Forfatterne betragter personaleledelsen ud fra fem synspunkter:

- administrativ personaleledelse
- ansporende personaleledelse
- irrettesættende personaleledelse

mæglende personaleledelse
vejledende personaleledelse.

Kapitel XI, »Hvordan arbejdslederen fremmer sine underordnedes tryghed og trivsel«, omhandler de påvirkninger, som arbejdslederen må regne med, at hans medarbejdere er udsat for fra hjem, naboer etc. I det følgende kapitel, »Arbejdslederens eget oplysningsprogram«, gør forfatterne en indsats for at få arbejdsledere til at udvikle sig selv.

Som afslutning på bogen er der tilføjet et kapitel med spørgsmål og situationer i direkte tilknytning til de foregående kapitler samt et kapitel om ekstern og intern arbejdslederuddannelse. De eneste indvendinger, der kan rejses mod denne fremragende bog, må rettes mod det sidste kapitel, der forekommer meget ufuldstændigt. Kapitlet kan give det indtryk, at de nævnte eksterne arbejdslederuddannelser er de eneste, og at der kun finder eksterne arbejdslederuddannelser sted inden for industri (i videre betydning).

Fl. Klöcker-Larsen.

Dale, Ernest & Lyndall F. Urwick: Staff in organization. McGraw Hill, New York 1960. 241 p., ill., shirt.

Forfatterne til denne bog vil være velkendte for de fleste læsere af organisationsteoretisk litteratur. Dale har været professor ved Cornell, men virker nu som konsulent for en række større firmaer. For American Management Association har han udarbejdet en udmærket specialrapport med titlen: Planning and Developing the Company Organization Structure, der er kommet i flere udgaver. Urwick, der ligeledes er leder af et konsulentfirma, har skrevet et utal af praktisk orienterede artikler og bøger om »industrial management«.

I den foreliggende bog gennemgår forfatterne baggrunden for anvendelse af stabfolk i en virksomhed. De analyserer de forskellige typer af stabpositioner i